

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2932/2557

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 259, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284, พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2550 มาตรา 119, พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4, พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่ารวมถึงคณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระทำการอันเป็นการกระทำความผิดต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทำความผิดต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกันโดยเฉพาะรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตาม มาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44อีกทั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้ตาม มาตรา44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตบบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในฐานะเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อนายกองการบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็สามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้อง

ถูกจำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วห้าปีจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการแปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย เมื่อฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือ เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9)

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ในวันที่ 30 มีนาคม 2557 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กำหนดให้ผู้ที่มีประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งใดยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ระหว่างวันที่ 4 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านมีหนังสือแจ้งการไม่รับสมัครผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา อ้างว่า ผู้ร้องขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) เนื่องจากผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ถือว่าผู้ร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นและพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี จึงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้ง ความจริงผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และพ้นจากตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2557 ผู้ร้องมิได้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว คำสั่งของผู้คัดค้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้คำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้องและประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า เหตุที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องจึงขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ยกคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป ในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยอ้างว่าผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้ร้องลาออกจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังไม่เกินห้าปี จึงมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัคร

รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่าผู้ร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ และผู้ร้องเคยเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา...(9) ไม่เป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเคยเป็นแต่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี" และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 มาตรา 119 บัญญัติว่า "ผู้ซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ" การที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์จะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นหรือไม่นั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 259 บัญญัติว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (6) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ" และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2554 ซึ่งออกตามความใน (7) และ (8) ของบทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 กำหนดให้ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ก่อนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนจะถือว่าตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือไม่นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1 วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติห้าม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทำการอันเป็นการกระทำความผิดอันต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา

44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รอง

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษา

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการของ

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตามมาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตาม

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น

เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44 อีกทั้งรอง

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลง

ข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้

ตามมาตรา 44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการ

บริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมาย

ดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะ

เป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น

ผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา

115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อ

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็น

สมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจาก

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องถูก

จำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวมาแล้วทำให้จึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการ แปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่

ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะ

ขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้

เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรอง

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร ท้องถิ่นด้วย เมื่อ

ฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิ

ให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ที่ผู้คัดค้านไม่รับสมัครผู้ร้องและไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็น

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งไม่เห็นพ้องด้วย คำร้องของผู้

ร้องฟังขึ้น จึงมีคำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้อง และประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น

สมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมาย. อุทธรณ์ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำสั่งศาลฎีกาที่

2932/2557 นายพิพัฒน์ชัย ภักฤษตานนท์ผู้ร้องผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้คัดค้าน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ม. 115 (5), ม. 259 (6), ม. 284

วรรค 1 พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง

สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 ม. 119 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา

284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น

หรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ

ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่ารวมถึงคณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็น ผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติห้าม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระทำการอัน เป็นการกระทบทกระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดรอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทบทกระเทือนต่อผลประโยชน์ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกันโดยเฉพาะรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจ เปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตาม มาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น เจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44อีกทั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้า ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้ตามมาตรา44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในฐานะเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่า รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่ เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็ สามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจาก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องถูก จำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วห้าปีจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการแปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะ ขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย เมื่อ ฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือ เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิ ให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9)ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ในวันที่ 30 มีนาคม 2557 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การ

รับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งใดยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ระหว่างวันที่ 4 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านมีหนังสือแจ้งการไม่รับสมัครผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา อ้างว่า ผู้ร้องขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) เนื่องจากผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ถือว่าผู้ร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นและพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี จึงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้งความจริงผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และพ้นจากตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2557 ผู้ร้องมิได้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว คำสั่งของผู้คัดค้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้คำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้องและประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า เหตุที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องจึงขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ยกคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป ในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยอ้างว่าผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้ร้องลาออกจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังไม่เกินห้าปี จึงมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ และผู้ร้องเคยเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือไม่ เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา...(9) ไม่เป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเคยเป็นแต่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี" และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 มาตรา 119 บัญญัติว่า "ผู้ซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ" การที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์จะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นหรือไม่นั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 259 บัญญัติว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับ

ตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (6) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ" และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2554 ซึ่งออกตามความใน (7) และ (8) ของบทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 กำหนดให้ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ก่อนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนจะถือว่าตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือไม่นั้นเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่า ความรวมถึง คณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1 วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติห้าม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทำการอันเป็นการกระทบทระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทบทระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตามมาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44 อีกทั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้ตามมาตรา 44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะ

เป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องถูกจำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวมาแล้วทำป็นจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการ แปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร ท้องถิ่นด้วย เมื่อฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ที่ผู้คัดค้านไม่รับสมัครผู้ร้องและไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งไม่เห็นพ้องด้วย คำร้องของผู้ร้องฟังขึ้น จึงมีคำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้อง และประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมาย.(วีรา ไวยหงษ์ รินทร์ศรี-รังสรรค์ ดวงพัตรา-ลาชิด ไชยอนงค์)แหล่งที่มาแผนกคดีเลือกตั้งหมายเลขคดีดำศาลฎีกา(ลต(สว) 195/2557)หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเหตุคำพิพากษา: ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ในวันที่ 30 มีนาคม 2557 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากำหนดให้ผู้ที่จะประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งใดยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ระหว่างวันที่ 4 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านมีหนังสือแจ้งการไม่รับสมัครผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา อ้างว่า ผู้ร้องขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) เนื่องจากผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ถือว่าผู้ร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นและพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี จึงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้ง ความจริงผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และพ้นจากตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2557 ผู้ร้องมิได้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว คำสั่งของผู้คัดค้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้คำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้องและประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า เหตุที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องจึงขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ขอให้

ยกคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป ในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยอ้างว่าผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้ร้องลาออกจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังไม่เกินห้าปี จึงมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่าผู้ร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ และผู้ร้องเคยเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา...(9) ไม่เป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเคยเป็นแต่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี" และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 มาตรา 119 บัญญัติว่า "ผู้ซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ" การที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์จะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นหรือไม่นั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 259 บัญญัติว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (6) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ" และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2554 ซึ่งออกตามความใน (7) และ (8) ของบทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 กำหนดให้ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ก่อนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนจะถือว่าตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือไม่นั้นเห็นว่าการรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่น

หรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็น ผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติห้าม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทำการอัน เป็นการกระทบทกระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทบทกระเทือนต่อผลประโยชน์ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตามมาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44 อีกทั้งรอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลง ข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้ ตามมาตรา 44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการ บริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย ดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะ เป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น ผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจาก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องถูก จำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่ง ดังกล่ามาแล้วถ้าปีจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการ แปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะ ขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร ท้องถิ่นด้วย เมื่อ ฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิ ให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ที่ผู้คัดค้านไม่รับสมัครผู้ร้องและไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็น

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งไม่เห็นพ้องด้วย คำร้องของผู้ร้องฟังขึ้น จึงมีคำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้อง และประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมาย. ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำสั่งศาลฎีกาที่ 2932/2557 นายพิพัฒน์ชัย ภักฤษตานนท์ผู้ร้องผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้คัดค้าน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ม. 115 (5), ม. 259 (6), ม. 284 วรรค1 พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2550 ม. 119 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็น ผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1 วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติห้าม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระทำการอัน เป็นการกระทบทกระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดรอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทบทกระเทือนต่อผลประโยชน์ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกันโดยเฉพาะรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจ เปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตาม มาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็น เจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44 อีกทั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้า ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้ตามมาตรา 44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารอง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในฐานะเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่า รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่ เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็ สามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจาก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องถูก จำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วห้าปีจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการแปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่

ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรอง

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย เมื่อฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือ เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ในวันที่ 30

มีนาคม 2557 คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภากำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาใน

เขตเลือกตั้งใดยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ระหว่างวันที่ 4

มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้ง

จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9 มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านมีหนังสือแจ้งการไม่รับสมัครผู้ร้องเป็น

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา อ้างว่า ผู้ร้องขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) เนื่องจากผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นรอง

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ถือว่าผู้ร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นและพ้นจาก

ตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี จึงขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสมัครรับเลือกตั้ง

ความจริงผู้ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เพชรบูรณ์ และพ้นจากตำแหน่งแล้วเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2557 ผู้ร้องมิได้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการ

สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว คำสั่งของผู้คัดค้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้คำสั่ง

ให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้องและประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาใน

เขตเลือกตั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า เหตุที่ผู้คัดค้านไม่ประกาศให้ผู้ร้องเป็น

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์

จึงถือว่าผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องจึงขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามมิให้

เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ยกคำร้อง ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งวินิจฉัย

แล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการ

ทั่วไป พ.ศ.2557 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป ในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ.

2557 ผู้ร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่ 9

มีนาคม 2557 ผู้คัดค้านไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยอ้างว่าผู้

ร้องเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้ร้อง

ลาออกจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังไม่เกินห้าปี จึงมีลักษณะ

ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะ

ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า

ผู้ร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ และผู้ร้องเคยเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือไม่ เห็นว่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติ

และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับ

การสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา...(9) ไม่เป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้

สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเคยเป็นแต่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วยังไม่เกินห้าปี" และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 มาตรา 119 บัญญัติว่า "ผู้ซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ" การที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์จะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นหรือไม่นั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 259 บัญญัติว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (6) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ" และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2554 ซึ่งออกตามความใน (7) และ (8) ของบทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 กำหนดให้ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ก่อนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงถือว่าผู้ร้องเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนจะถือว่าตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือไม่นั้นเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 284 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น" และตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่น แม้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกรอบนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 39/1 วรรคท้าย แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาตรา 44/3 บัญญัติห้าม นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทำการอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 44/3 (1) ถึง (3) แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งการปฏิบัติหน้าที่อาจกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะ รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ตามมาตรา 40 และในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา 44 อีกทั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมได้ตามมาตรา 44/1 รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมิได้เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในฐานะเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย ประกอบกับการพิจารณาว่ารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามความหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) หรือไม่นั้น ต้องแปลความไปในทางที่เป็นคุณโดยพิจารณาถึงข้อที่ว่า เมื่อรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หากลาออกจากตำแหน่งก็สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทันที ย่อมไม่มีเหตุผลให้แปลความว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เป็นผู้ปฏิบัติราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องถูกจำกัดสิทธิโดยต้องพ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวมาแล้วทำปีจึงจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ให้เกิดความลักลั่นกันอีก ทั้งการ แปลความเช่นนั้นอาจทำให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่ต้องการจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ประสงค์ที่จะมาดำรงตำแหน่งและทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งน่าจะขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ในอันที่จะเสริมสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้มแข็งสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจ จึงต้องถือว่าตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร ท้องถิ่นด้วย เมื่อฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อน ผู้ร้องจึงไม่ขาดคุณสมบัติหรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 115 (9) ที่ผู้คัดค้านไม่รับสมัครผู้ร้องและไม่ประกาศชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งไม่เห็นพ้องด้วย คำร้องของผู้ร้องฟังขึ้น จึงมีคำสั่งให้ผู้คัดค้านรับสมัครผู้ร้อง และประกาศให้ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามกฎหมาย.

องค์คณะ

วีรา ไวยหงษ์ รินทร์ศรี · รังสรรค์ ดวงพัตรา · ลาชิด ไชยอนงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2932/2557>